

RECOMANDAREA CONSILIULUI**din 12 iulie 2016****privind Programul național de reformă al Estoniei pentru 2016 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Estoniei pentru 2016**

(2016/C 299/11)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice ⁽¹⁾, în special articolul 5 alineatul (2),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului de politică economică,

întrucât:

- (1) La 26 noiembrie 2015, Comisia a adoptat analiza anuală a creșterii, care marchează începutul semestrului european pentru coordonarea politicilor economice pentru 2016. Prioritățile analizei anuale a creșterii au fost aprobate de Consiliul European din 17-18 martie 2016. La 26 noiembrie 2015, în baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁾, Comisia a adoptat Raportul privind mecanismul de alertă, în care a identificat Estonia ca fiind unul dintre statele membre pentru care urma să se efectueze un bilanț aprofundat. În aceeași zi, Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro. Această recomandare a fost aprobată de Consiliul European din 18-19 februarie 2016 și a fost adoptată de Consiliu la 8 martie 2016 ⁽³⁾. În calitate de țară a cărei monedă este euro și având în vedere legăturile strânse dintre economii în cadrul uniunii economice și monetare, Estonia ar trebui să asigure punerea în aplicare integrală și în timp util a recomandării formulate.
- (2) Raportul de țară privind Estonia pentru 2016 a fost publicat la data de 26 februarie 2016. Acesta a evaluat progresele realizate de Estonia în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor specifice fiecărei țări adoptate de Consiliu la data de 14 iulie 2015 și cele realizate în direcția îndeplinirii obiectivelor naționale din cadrul Strategiei Europa 2020. De asemenea, raportul a inclus un bilanț aprofundat, efectuat în temeiul articolului 5 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011. La data de 8 martie 2016, Comisia a prezentat rezultatele bilanțului aprofundat. În urma analizei sale, Comisia concluzionează că Estonia nu se confruntă cu dezechilibre macroeconomice.

⁽¹⁾ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

⁽²⁾ Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice (JO L 306, 23.11.2011, p. 25).

⁽³⁾ JO C 96, 11.3.2016, p. 1.

- (3) La 28 aprilie 2016, Estonia și-a prezentat Programul de stabilitate pentru 2016, iar la 10 martie 2016, Programul național de reformă pentru 2016. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp.
- (4) Recomandările specifice fiecărei țări relevante au fost abordate în cadrul programării fondurilor structurale și de investiții europene pentru perioada 2014-2020. Astfel cum se prevede la articolul 23 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾, în cazul în care acest lucru este necesar pentru a sprijini punerea în aplicare a recomandărilor relevante ale Consiliului, Comisia poate solicita unui stat membru să își revizuiască acordul de parteneriat și programele relevante și să propună modificări la acestea. Comisia a furnizat detalii suplimentare referitoare la modul în care va utiliza această dispoziție în Orientările privind aplicarea măsurilor de corelare între eficacitatea fondurilor structurale și de investiții europene și buna guvernare economică.
- (5) În prezent, Estonia face obiectul componentei preventive a Pactului de stabilitate și de creștere. În Programul său de stabilitate pentru 2016, guvernul își propune un deficit global de aproximativ 0,5 % din PIB în perioada 2016-2018, ulterior urmând să revină la un nivel de echilibru. În termeni structurali, Estonia îndeplinește în continuare obiectivul bugetar pe termen mediu – un echilibru structural – pe întreaga perioadă acoperită de program. Conform Programului de stabilitate, se preconizează că ponderea datoriei publice în PIB va rămâne la aproximativ 10 % din PIB în 2017 și ulterior va scădea până la aproximativ 9,5 % din PIB în 2020. Scenariul macroeconomic care stă la baza acestor proiecții bugetare este plauzibil pentru 2016, dar optimist pentru 2017. Pe baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2016, se preconizează că soldul structural va trece de la un excedent de 0,6 % din PIB în 2015 la un buget echilibrat în 2016 și la un deficit mic de 0,2 % din PIB în 2017, cifre care pot fi considerate ca apropiate de obiectivul bugetar pe termen mediu. Alte abateri vor fi evaluate în raport cu cerința de a menține soldul structural la nivelul obiectivului bugetar pe termen mediu. Pe baza evaluării Programului de stabilitate și luând în considerare previziunile Comisiei din primăvara anului 2016, Consiliul consideră că este de așteptat ca Estonia să respecte dispozițiile Pactului de stabilitate și de creștere.
- (6) Estonia a adoptat măsuri importante pentru a îmbunătăți rata de participare la forța de muncă, inclusiv prin punerea în aplicare a reformei privind capacitatea de muncă. Această reformă, care a intrat în vigoare în ianuarie 2016 și va fi pusă în aplicare pe deplin din ianuarie 2017, va crește oferta de forță de muncă la nivel global. Sprijinirea reintegrării șomerilor de lungă durată va reprezenta o provocare. Se instituie noi măsuri active de ocupare pentru a-i ajuta pe beneficiarii reformei privind capacitatea de muncă să intre și să rămână pe piața forței de muncă și s-au adus modificări schemei de sprijin financiar.
- (7) Estonia a întreprins acțiuni menite să îmbunătățească stimulentele pentru muncă prin reducerea presiunii fiscale asupra veniturilor salariale pentru toate grupurile de venituri, inclusiv pentru persoanele cu venituri reduse. Este posibil ca aceste acțiuni să fi contribuit la înregistrarea în Estonia a unei rate a șomajului mai scăzute și a unei rate de ocupare mai ridicate decât media UE pentru persoanele cu un nivel scăzut de calificare. Printre măsurile deja adoptate se numără o rambursare suplimentară de taxe pentru persoanele cu venituri reduse, care urmează să se aplice din 2017. Totuși, aceasta conduce la un nivel ridicat al ratelor de impozitare marginale efective, ceea ce riscă să creeze o capcană a salariului mic și să încurajeze plata „remunerațiilor în plic”. Impactul acestor măsuri va fi cunoscut numai după ce acestea vor fi evaluate.
- (8) Punerea în aplicare a Strategiei de învățare pe tot parcursul vieții 2020, împreună cu programul de educație și formare profesională pentru perioada 2015-2018, a contribuit la creșterea participării la această formă de educație și formare și a relevanței sale pentru piața forței de muncă. Se preconizează o creștere a numărului de persoane care urmează cursuri de ucenicie în cadrul educației și formării profesionale, dar ratele de abandon școlar înregistrate pentru această formă de educație și formare rămân un motiv de îngrijorare.
- (9) Există încă unele curențe la nivelul locurilor din structurile de educație și de îngrijire a copiilor preșcolari cu vârste cuprinse între 0 și 3 ani, dar situația se îmbunătățește, în fiecare an creându-se locuri suplimentare.
- (10) În Estonia se înregistrează cea mai mare diferență de remunerare între femei și bărbați din Uniune, de 28,3 % în 2014. Acest fapt creează riscul de a nu se utiliza pe deplin potențialul femeilor. Diferența de remunerare dintre

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului (JO L 347, 20.12.2013, p. 320).

femei și bărbați este cauzată, printre alți factori, de segregarea de gen profesională și sectorială de pe piața forței de muncă, de lipsa de transparență a salariilor în sectorul privat și de întreruperi mai lungi de carieră pentru femei ca urmare a responsabilităților familiale. Guvernul a anunțat o serie de măsuri de combatere a diferențelor de remunerare dintre femei și bărbați. Printre măsurile planificate, care nu au fost încă adoptate și puse în aplicare, se numără și îmbunătățirea colectării datelor, încredințarea inspectoratelor de muncă a sarcinii de a monitoriza modul în care angajatorii aplică principiul egalității salariale, promovarea transparenței salariale, acordarea de stimulente taților pentru ca aceștia să participe la concediul parental și îmbunătățirea accesului la facilitățile de îngrijire a copiilor. Planul privind bunăstarea socială pentru perioada 2016-2023 include atât obiective în materie de egalitate între femei și bărbați, care prevăd măsuri de combatere a segregării de gen pe piața forței de muncă și a stereotipurilor. Sunt planificate măsuri pentru ușurarea sarcinilor de îngrijire din cadrul familiilor și aducerea persoanelor care acordă astfel de îngrijiri pe piața forței de muncă, preconizându-se efecte pozitive asupra participării femeilor pe piața forței de muncă.

- (11) În Estonia, accesul la serviciile publice nu este garantat în toate municipalitățile și furnizarea la nivel local a unor servicii de calitate în domenii cum ar fi transporturile, educația, îngrijirea pe termen lung a persoanelor în vârstă și alte servicii sociale rămâne o provocare. În martie 2016, guvernul a înaintat parlamentului un proiect de lege de reformă administrativă pentru a deschide calea reformei administrației locale. Reforma prevede atât fuziuni voluntare, cât și fuziuni inițiate de guvern pentru a oferi servicii accesibile și de calitate și pentru a asigura o guvernare mai eficientă și mai competentă. Legea modificată privind bunăstarea socială stabilește cerințe minime pentru nouă servicii sociale, dar punerea sa în aplicare este în pericol din cauza deficiențelor în ceea ce privește furnizarea de servicii de către municipalități. Reforma propusă a administrației locale nu a fost încă adoptată.
- (12) Estonia are una dintre cele mai ridicate rate ale investițiilor, raportat la PIB, atât în sectorul privat, cât și în cel public. Cu toate acestea, se confruntă în continuare cu provocări în ceea ce privește îmbunătățirea suplimentară a mediului de investiții. Estonia a luat măsuri pentru a-și pune în aplicare strategia „Estonia bazată pe cunoaștere”, destinată cercetării, dezvoltării și inovării, și Strategia privind creșterea antreprenoriatului, care constituie împreună cadrul său pentru o specializare inteligentă. Asigurarea unor sinergii corespunzătoare între aceste strategii poate contribui la stimularea investițiilor private în cercetare, dezvoltare și inovare, în special deoarece investițiile întreprinderilor în cercetare și tehnologie au scăzut la 0,6 % din PIB în 2014, fiind puțin probabil ca Estonia să își atingă în 2020 ținta de alocare a 3 % din PIB pentru cercetare, dezvoltare și inovare. Numărul de întreprinderi care cooperează cu institute de cercetare este limitat, ceea ce duce la un nivel scăzut de cereri de brevete. De asemenea, în ultimii ani, structura generală a exporturilor Estoniei de bunuri prelucrate pare să se fi orientat către produse cu o valoare mai redusă. Penuria de forță de muncă și de personal calificat poate constitui o barieră în calea unor investiții mai mari în sectoare de înaltă tehnologie.
- (13) În contextul semestrului european, Comisia a efectuat o analiză cuprinzătoare a politicii economice a Estoniei, pe care a publicat-o în raportul de țară pentru 2016. De asemenea, Comisia a evaluat Programul de stabilitate, Programul național de reformă și măsurile luate ca urmare a recomandărilor adresate Estoniei în anii precedenți. Comisia a ținut seama nu numai de relevanța acestora pentru o politică bugetară și socioeconomică sustenabilă în Estonia, ci și de conformitatea acestora cu normele și orientările UE, având în vedere necesitatea de a consolida guvernarea economică globală a UE prin oferirea unei contribuții la nivelul UE în cadrul deciziilor naționale viitoare. Recomandările formulate în cadrul semestrului european se reflectă în recomandările 1 și 2 de mai jos.
- (14) În lumina acestei evaluări, Consiliul a examinat Programul de stabilitate și consideră că este de așteptat ca Estonia să respecte dispozițiile Pactului de stabilitate și de creștere,

RECOMANDĂ ca, în perioada 2016-2017, Estonia să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. Să asigure furnizarea și accesibilitatea unor servicii publice de înaltă calitate, în special a serviciilor sociale, la nivel local, printre altele prin adoptarea și punerea în aplicare a reformei propuse a administrației locale. Să adopte și să pună în aplicare măsuri de reducere a diferenței de remunerare dintre bărbați și femei, inclusiv cele prevăzute în Planul privind bunăstarea socială.

2. Să promoveze investițiile private în cercetare, dezvoltare și inovare, inclusiv prin consolidarea cooperării dintre mediul universitar și întreprinderi.

Adoptată la Bruxelles, 12 iulie 2016.

Pentru Consiliu
Președintele
P. KAŽIMÍR
